

JULIA BURGERS-DROST

Door de tuinpoort

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

‘Anouk, meid, wat spijt het me voor je. Voor ons allemaal, trouwens!’

Anouk Verhagen veegt een blonde haarsliert van haar vochtige voorhoofd en overziet haar bagage. Hoe krijgt ze het allemaal mee? ‘Hoor je me eigenlijk wel?’ vraagt haar collega – ex-collega – op dringende toon. ‘Zonder jou zal het hier nooit meer zijn zoals het was!’

Anouk laat zich op een bureaustoel zakken en draait een slag in het rond. ‘Man, Kees, je overdrijft. Ik kan me niet herinneren met jou te hebben samengewerkt zonder dat we van mening verschilden. Hou je troostwoorden maar voor je!’ Het klinkt niet snibbig, zo is het ook niet bedoeld. Anouk is murw van alles wat haar de laatste tijd is overkomen. Denk je een fijne baan te hebben, een baan voor het leven. Het heeft niet zo mogen zijn. De stichting waarvoor ze werkte, en dat tot ieders tevredenheid, is gaan fuseren met een organisatie van net over de grens. Ze had al veel Duitse klantjes onder haar hoede en af en toe een Belgisch probleemkindje. Bovendien is ze van Limburg gaan houden, ze voelde zich er vanaf de eerste dag thuis. Nu komt er echter een

Duitse directie en deze werkt liever met het eigen personeel. Zij is niet de enige die ontslag aangezegd heeft gekregen!

Kees behoort tot de gelukkigen die kunnen blijven. Maar hij heeft dan ook een geweldige staat van dienst én is jaren ouder dan zij. Bovendien heeft hij een gezin te onderhouden. ‘Ik weet zeker dat je binnen de kortste keren weer een job hebt. Een meid als jij...’

Nu lacht Anouk toch. ‘Malloot. Ze staan drie rijen dik op me te

wachten, zo klink je. Nee, ik zal moeten solliciteren. Maar eerst ga ik naar huis. Zo vlak voor de kerst kunnen mijn ouders een paar extra handen goed gebruiken!’

Kees pijnigt zijn hersens af: uit wat voor milieu komt Anouk ook alweer? Bedrijfsleven? Iets met handel? Hij wil zo graag een passend antwoord geven. Anouk lijkt zijn gedachten te kunnen lezen. ‘Een bakkerij. Gewoon, een winkel. Brood, ik weet niet hoeveel soorten, bonbons, koekjes, cakes... vul maar in. Weet je het weer?’ Kees zegt een bekertje koffie voor haar uit de automaat te zullen halen. En of ze zin heeft een laatste ronde met hem te maken? ‘Alsjeblieft niet. Ik heb gisteren afscheid genomen en om nog eens al die snuitjes van de

internen te moeten zien, voor de laatste keer... bedankt! Maar koffie: graag!’

Doodmoe voelt ze zich opeens. Hoe krijgt ze alles mee? Misschien moet ze opnieuw pakken, efficiënter zogezegd. Ze stort de inhoud van haar grootste koffer op het bed waarin ze vier jaar de nacht heeft doorgebracht en begint opnieuw met vouwen en inpakken. Zie je wel, het kan altijd beter.

‘Dat jij nog geen eigen wagentje hebt!’ verbaast Kees zich als hij haar de warme koffie overhandigt.

Anouk schudt haar hoofd. ‘Ik stond op het punt er één te kopen! Stel je voor... blij dat het nog niet rond was. Ik red me wel met de trein.’ Ze voelt met de koffie haar energie terugkeren. De inhoud van een bijna versleten sporttas propt ze boven in de grote koffer. Maar als het slot met geen mogelijkheid dicht is te krijgen, weet Kees raad.

‘Wacht jij maar es. Ik haal een riem voor je. Moment!’

Eén grote koffer, een rugzak, schoudertasje en de koffer met de laptop. Het moet lukken. Anouk knijpt het lege bekertje stuk en mikt het naast de prullenbak. Wie zou er nu in deze kamer komen slapen? Ze zucht.

Kees is in een ommezien terug met twee stevige riemen. ‘Als dit niet lukt, weet ik het ook niet meer!’ Maar het lukt wel. Anouk lacht. ‘Thuis heb ik wel mijn broer nodig om dit los te peuteren! Bedankt, Keessie!’ Of ze nog meer koffie wil? ‘Bedankt, maar ik moet me haasten om de trein van elf uur te halen. Als je wat voor me wilt doen, bel dan een taxi!’ Ze weet dat Kees binnen een halfuur vergadering heeft en haar onmogelijk zelf kan wegbrengen. Maar hij kan wel alles naar beneden sjouwen. Of ze nog van iemand afscheid wil nemen? Anouk schudt haar hoofd. ‘Pijnig me niet. Dat heb ik allemaal achter de rug. Er zijn al genoeg tranen gestort. Bel jij nou maar!’

Kees plukt zijn mobiel uit de binnenzak van zijn colbert en toetst een nummer in. ‘Ja ja, Huize Drieland. Bedankt!’

Nog éénmaal kijkt Anouk de vriendelijk ogende kamer rond. Ze zal het weidse uitzicht missen, de heuvels, de dorpen met hun spitse torentjes. En niet te vergeten de bossen. Kees opent de kasten, één voor één. Kijkt zelfs onder het bed of er niet iets slingert. Anouk trekt lachend haar korte jas aan en hijst de rugzak op z’n plaats. Schoudertas schuin over de borst, zodat ze niet beroofd kan worden. ‘Ik

zak door, óf naar achteren, óf opzij... de koffer moet me in evenwicht houden. En help, mijn lappie!’ De laptop is nog het minst in gewicht.

Kees tilt de loodzware koffer op en loopt bezorgd voor haar uit, de trappen af, de hoge, lange gangen door. Overal die vertrouwde geluiden. Anouk slikt en slikt. Dapper heft ze haar hoofd op als ze langs de muziekkamer lopen en kinderstemmen die een kerstlied zingen haar tegemoet komen. ‘De herdertjes lagen bij na- ha- hachte...’ Ze heeft het lied zelf helpen instuderen. Al weken terug. Kees wauwelt hen na: ‘Ha- ha- hachte...’

Voor het eerst struikelt Anouk bijna over de versleten plek in de grote voordeur mat, een plek die ze altijd keurig wist te ontwijken. Naast hen de keuken, waar aan het pannenge-rinkel is te horen dat er al druk aan de maaltijd wordt gewerkt. Kees opent de dubbele deur en betreurt het dat er geen afscheidscomité aanwezig is om Anouk uitgeleide te doen. ‘Ben je mal, man. Die zijn gisteren al geweest. Toen is bijna iedereen afgereisd. Nee, laat mij maar met stille trom vertrekken. Beter voor mijn gemoedsrust! Bovendien: jij bent er toch, als afgevaardigde?’

De taxi komt met flinke snelheid het brede

grindpad oprijden en stopt vlak voor het bordes. Kees sjouwt de koffer de trappen af, de chauffeur opent behulpzaam de achterklep. ‘Zo, voor de kerst naar huis, madammeke!’

Anouk knikt. ‘Zo is het, naar ons moekes pappot!’

Kees kust Anouk op beide wangen, ze vraagt zich nog steeds af waar ze zijn aandacht aan heeft verdiend? Misschien voelt hij zich schuldig. Ja, dat zal het zijn.

‘Kees, bedankt voor je steun. Voor het afgelopen halfuur!’

Nu lachen ze saamhorig. Alsof hij vier jaar lang in de weer is geweest om het haar gemakkelijk te maken. ‘Groetjes thuis, goede feestdagen en, oh ja... maak er wat van, met die nieuwe collega’s!’

De praatgrage chauffeur maakt dat de afstand naar het station korter lijkt. Hij is ook niet te beroerd om de koffer tot op het perron te sjouwen en vraagt waarom ze geen koffer op wieltjes heeft? Anouk steekt een duim op. ‘Idee voor de volgende sinterklaas!’

De winterlucht is pittig. Na een lange periode van regen is het eindelijk droog. De lucht is helder en ’s nachts vriest het licht. Zo mag het van Anouk wel even blijven! Ze hoeft niet lang

op de trein te wachten en nu maar hopen dat ze rustig kan reizen zonder praatgrage medepassagiers. Ze heeft zoveel om te overdenken! Thuis weten ze nog niet eens dat haar bezoek geen vakantie is, maar waarschijnlijk een verblijf van langere duur. Enfin, ze weet zich verdienstelijk te maken. Ze veegt met een hand over het niet zo schone raampje en neemt met haar ogen afscheid. 'Afscheid nemen doet zeer, ik weet er alles van!' probeert de medepassagier.

Anouk schudt haar hoofd en trekt een tijdschrift uit haar schoudertas. 'Deze keer echt niet!' Ziezo, hopelijk is die zin genoeg om te laten weten dat ze geen zin heeft in gebabbel.

Thuis... Haar altijd hardwerkende vader, wiens zaak in de hele omtrek bekend is, heeft een geweldige naam opgebouwd. Want de broden van bakker Verhagen zijn beroemd. Net als zijn krentenbroodjes, tulbanden en de witte kadetjes die volgens velen net als die van vroeger smaken. Stoffige broodjes, noemden zij die als kinderen. Onwillekeurig glimlacht Anouk. De vrouw tegenover haar opent haar mond al om een opmerking te maken, maar Anouk houdt snel haar tijdschrift wat hoger.

Haar ouders, weet ze uit de verhalen, zijn

erg jong getrouwd. Reden was het overlijden van opa Verhagen. De bakkerij moest voortgezet worden, ze kwamen handen tekort en het heet dat haar moeder, die snel zwanger werd, tot de dag van de bevalling achter de toonbank heeft gestaan. Binnen een jaar nadat Anouk hen met haar komst verblijdde, werd Roelof-Jan geboren. Tijd voor het gezin hadden de jonge ouders niet. Dat de vrouw van de bakker rondliep met een dodelijke kwaal, wist, behalve de huisarts, niemand. Werken, werken, werken. Als Anouk zich voorstelt hoe het toen in de zaak moet zijn geweest, kan ze intens verdrietig worden. Ze heeft bijna geen herinnering aan haar eigen moeder. En Roelof-Jan helemaal niet. Als ze zich iets herinnert, is het altijd tante Marjan die op de achtergrond bezig was. Haar moeders jongere zus. Net zo vlijtig en plichtsgetrouw als haar zus. Hoe het in zijn werk gegaan is, zou Anouk niet kunnen zeggen, maar feit is dat op een gegeven moment vader en tante Marjan in het huwelijk traden. Ze weet niet anders of Marjan is haar moeder. Maar van oma mocht ze Marjan geen mamma noemen. 'Zo heette je eigen lieve moedertje! Vergeet dat nooit, kind!' zei ze vaak met een krakende stem. Ze mocht wel

moe van haar zeggen. Maar moe was je als je te lang gelopen had. Zo kwam het dat ze een naam verzong, het ging vanzelf en niemand maakte bezwaar. Marjan al helemaal niet! Het werd simpel: moema. Zo noemt ze haar tweede moeder nog altijd. Marjan was de beste moeder die ze zich konden wensen. Sterk, jong, altijd opgewekt. Na geruime tijd werden nog twee kinderen geboren. Eerst Cynthia, die nu zeventien is. Drie jaar later diende Joost zich aan en als Anouk moema mag geloven, is deze jongen zwaar aan het puberen, terwijl Roelof-Jan moeiteloos door die periode is gewandeld. Maar Roelof-Jan had dan ook een doel: hij wilde vader opvolgen, en dat niet alleen. Hij droomt ervan een keten van winkels op te zetten.

Anouk leunt achteruit, gluurt om haar tijdschrift heen en als ze ziet dat de babbelmevrouw in slaap is gesukkeld herademt ze. Het blad glijdt ongemerkt van haar schoot.

Dromen, het is goed om dromen en idealen te hebben, is haar altijd voorgehouden. Maar wel met beide benen op de grond blijven!

Naar buiten kijkend ziet ze dat de reis al verder is gevorderd dan ze dacht. Komt van al dat overpeinzen. Ze verlangt naar huis, de